

ЗАМАН

Газета издается на балкарском языке с 1924 года

Интернет-версия: zamankbr.ru

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ
ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА
КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ЖЫЙЫЛЫУ

Юрий Коков, жаш тёлуюню радикал къауумлагъа къошулмаз ючюн, ишни тири бардырырга буюрганды

КЪМР-ни Башчысы Къабарты-Малкъар Республикада терроризмге къажу комиссияны бла оператив штабны болжалдан алгъа жыйылуун бардырганды. Анда халкъла аралы террорист биригиуледен келген къоркъуулану тыйыу жаны бла жангы мадарланы белгилегендиле.

РФ-ни УФСБ-сыны КЪМР-де, КЪМР-ни МВД-сыны башчыларына тынгылап, **Юрий Коков** республикага, саулай регионга да МТО-ны жанындан уллу эс бурулганын белгилегенди. Бюгонлюкде ишексизди, дегенди КЪМР-ни Башчысы, «быланы адамлагъа санаргъа боллукъ эсе, аланы ушагъуусулукъларына чек жокъду». Теракты хатасындан А321 росейли самолёту 224 пассажирини жоюлганы, Францияны ара шахарына террорлукъ чабыулла «Терроргъа къажу комиссияны бла Оператив штабны башчылыкларында битеу да къоруулау-чу блокну ишин иги да тиритирге» борчлайдыла.

Юрий Коков Нальчик шахарда 2015 жылны 10 ноябринде барды-

рылган контртеррорист операцияны (ИГИЛ-ни КЪМР-де бёлуюню таматасын къорууу) эсеплерин чертгенди. Алай, дегенди КЪМР-ни Башчысы, болум къоркъуулуду. Террористлени белгиле этиу жаны бла ишни кючлерге керекди, аланы алгъадан окуэна тохташдырырга, радикал къауумлагъа жаш адамланы къошууларын тыйарга, ол санда Интернетде да.

Мында, деп эсертгенди КЪМР-ни Башчысы, «битеу власть бёлуюледе да» магъаналы профилактиканы бардырырга тийишлиди. Республиканы таматасы жаш адамла экстремист биригиулеге кетмез ючюн, халкъны эспиликте, оператив жаны бла ишни эм башха амалланы, ол санда бусагъатдагы информация онгланы да хайырланырга чакырганды.

Кюч эм право низамны сакълау-чу структуралагъа жашау магъананы тутхан объектледе, билим бериу, саулукъ сакълау, культура учреждениялада бла адамла кёп жыйылган жерледе къоркъуусулукъну жалчытырга буюрганды.

Кенгеш

Жангы жылгъа Къабарты-Малкъарда къыралыбызда къошакъ билим берген уллу учрежденияладан бири тамамланырыкъды

Республиканы Башчысы профиль министрстволаны бла подряд организацияланы таматарлары бла ишчи кенгеш бардырганды. Правительствоу Председателини орунбасары – билим бериу, илму эм жаш тёлуюню ишлери жаны бла министр **Нина Емузованы**, къурулуш эм жашау журтла-коммунальнй мюлк министр **Анзор Тутуковну** информацияларына кёре, КЪМР-ни Башчысы 2015 жылны 7 ноябринде объекти инспектированиены бардыргандан сора этген эсерттиулери толтурулгандыла. Бусагъатда инженер коммуникацияла тамамланадыла, тийрени тапландырыу эм жашиллендириу бардырылады, саулукъларында чурмулары болган сабийлеге онгла

къураладыла. Бу кюнде спецалистле мекамны архитектура жаны бла чыракъ жарытыуу монтажын, отдан сакълау сигнализацияны эм къоркъуусулукъ системаны тамамлап башларыкъдыла.

Юрий Коков махкемени логистика бла жалчытырга, жауу этгенлени жолун бла остановка комплекслени тапландырырга, светофорланы орнатырга буюрганды. «Кюнюн шахары» деген сабий чыгъармачылыккыны академиясыны ачылыуу жаш тёлуюе Жангы жылгъа уллу байрам эм саугъа болурга керекди. Бюгонлюкге андан магъаналы объект жокъду», - деп чертгенди КЪМР-ни Башчысы.

КЪМР-ни Башчысыны бла Правительствоусуну пресс-службасы.

Элбрус районда Эки-Ара жайлыккыны тийресинде бир-бир ишлеге салынган чеклени (карантинни) кетериуну юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны БУЙРУГУ

Россей Федерацияны «Ветеринарияны юсюнден» 1993 жылда 14 майда чыгарылган 4979-1 номерли Законуну 3.1 статьясына эмда Элбрус районда Эки-Ара жайлыккыны тийресинде тонгузда болуучу африкалы эминаны жайлыуу тохтатылганы бла байламлы:

1. Элбрус районда Эки-Ара жайлыккыны тийресинде бир-бир ишлеге салынган чеклени (карантинни) кетерирге.
2. Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы «Элбрус районда жукъган ауруу табылган жерде – Эки-Ара жайлыккыны тийресинде – бир-бир ишлеге чек салынуу (карантин тохташдырынуу) юсюнден» 2015 жылда 14 августда чыгарган 101-ПГ номерли буйругу кючюн тас этгенге санаргъа.
3. Бу буйрукъ анга къол салынган кюнден башлап кючоне киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы **Ю. КОКОВ**
Нальчик шахар, 2015 жыл 19 ноябрь, №154-ПГ

Жазылыу - 2016

«Заман» - сизни газетигизди

Хурметли жамауат!

Сиз ана тилигизни сюе эсегиз;

сиз ёз халкъыгызны адамы болганыгызны дайым сезгенлей турурга излей эсегиз;

сиз малкъарлыланы тарыхларыны, культураларыны, тёрелерини эмда адетлерини, аланы бюгонню жашауларыны, жетишимлерини эм проблемаларыны юсюнден кёбюрек билирге итине эсегиз –

«ЗАМАН» ГАЗЕТЕ ЖАЗЫЛЫГЫЗ.

Аны бетлеринде сиз кёп сейирлик материалла табарыкъсыз, ол хар юйюрге да керек болганына тошюнюрюксюз.

«Заман» газетни редколлегиясы.

Бизни индексбиз - 51532

БАШЛАМЧЫЛЫКЪ

Лекциясыны темасы - инсультла

КъМР-ни Правительствосуну Председатели орунбасары – саурукъ сакълау министр Ирма Шетова КъМКЪУ-ну медицина факультетинде лекция окъуганды. Ол кеси да энди анда неврология, психиатрия эм наркология кафедрара профессор болуп ишлерикди. Студентлеге уа «Ишемический и геморагический инсульты» деген темага ушакъ бардырганды, деп билдиргендиде республиканы Саурукъ сакълау министрствосуну пресслужбасындан.

Министр къуллугъуна дери Ирма Шетова Н. И. Прооров атлы къырал медицина университетни фундаментальный эмда клиника кафедрасында преподаватель болуп турган эди. Медицина имлунаны кандидатына ишин да анда къоруулаганды.

Бу лекцияга уа студентле бла бирге медицина учреждениялада урунган неврологла да къатышхандыла. Ирма Шетова адамланы ауушханларыны сылтау асламысында жүрек-тамыр ауруула бла байламды, дегенди. Ол билдиргенине кере, бизни республикада арт жыллада быллай ауруулары багътуу жаны бла иги атлама этилгендиде, саусузланы аягъы юслерине бийик технологиялы амалла бла саладыла. Алай дагыда хар врач

кесини пациентлерине бу ауруулага, бегирекда инсультла, келтирген сылтаулары (тютюн ичиу, аслам заманны жеринде олтуруу, улуу къан басым) эсгерип турурга борчлу болганын да чертгенди.

Инсульту сынаган адам анга жангдан тубемезча, доктор жазган дарманланы дайым хайырланып турурга кереклисине да эс бурганды ол. Бу аурууну жетишимли багътуу баш мурдору – саусуну мычмай больницага жетдириуду. Жарсыуга, аллайны жуууклары, аны келю аман этген сунуп, ышанла кеслери алларына кетип къалырын сакълайдыла неда дарман берирге юрешедиле.

Министр айтханнга кере, инсульту болганлай адамны терт сагъатдан кеч къалмай, врачланы къолларына туюше, аны толусунай аягъы юсюне салыргъа онг барды. Анга шагъатха жашауда болган къауум шартла да келтиргенди. Студентлени да, окууларын бошап, ишлеп башлаганларында, пациентлеге бу аман аурууну ал ышанларын эсгерип турурга чакъырганды: бир жанында къол бла аяк къарысуз болсала, бетни бир жаны терсине кетип тебиресе, адамны айтханы ангылашыммай башланса.

Сагъат бла жарымны ичинде бардырылган лекцияда инсультланы багътуда шендо не тюрлю амалла бла мадарла бар эселе да, аланы юслеринден айтылганды.

Басмага УЛБАШЛАНЫ Мурат хазырлаганды.

БАЙРАМ

«Акъ чапыракъчыкъланы» кюню

Нальчикде Перинатал арада Заманындан алгъа туугъан балаланы халкъла аралы кюню белгилегендиде. Бу байрамны башха аты «Акъ чапыракъчыкъланы кюню» деп алайды.

Бу ишни кезиуонде Москвада быллай Ара бла телемост бардырылган эди. Анда аны ишине РФ-ни Правительствосуну Председатели Дмитрий Медведевни юй бийчеси Светлана Медведева къатышханды. Къабарты-Малкъардан анга быллай сабийлери болган онбеш юйор къошулганды. Гитче къонакъланы санында Чеченланы Алиана да бар эди. Къызчыкъ быйыл март айда тууганды. Ауурлугъу уа ол кезиуде жаланда 490 грамм эди.

КъМР-ни Правительствосуну Председатели орунбасары – саурукъ сакълау министр Ирма Шетова бу байрам бла жыйылганланы барын да алгъышлагъ-

анды. Быллай балаланы аягъы юсюне салыргъа къолларындан келген врачлага да улуу ыспас этгенди. Сабийле да, назмучукларынын окуп, аланы келлерин кетюргендиде.

Араны специалистлери уа алагъа тюрлю-тюрлю саугъала бергендиде. Ызы бла ала, арбазга чыгып, кекге байрамны белгисин - акъ шарланы жибергендиде, деп билдиргендиде Саурукъ сакълау министрствону пресслужбасындан.

«Нечик сейирди алгъаракъда къол аязынга сыйынганны биогонлюкде кюч алып, кюлюп, ойнап, чабып айланган сабий болганын кегрен. Мында урунган врачлага ол улуу къууанчды, алай тюрлениуле барыбызны да ёхтемлендиредиле», - дегенди Перинатал араны баш врачы Гайыланы Алёна.

САУЛУКЪ САКЪЛАУ

Больницаны амаллары кёбейедиле

Прохладна районну ара больницасында хирургия бёлюмге жангы мекам ишленирикди. Бу проект 2009-2018 жылланы чеклеринде бардырылган «Россей Федерацияны сейсмика районларында жашау журтланы, магъаналы объектлени эмда жашау болумну жалчытуу системаланы кючлендириу» деген къырал программаны хайыры бла жашарга кийириледи, деп билдиргендиде КъМР-ни Саурукъ сакълау министрствосуну пресслужбасындан.

Жангы корпусу къурулушу келир эки жылны ичинде тамамланырыкъды. Анда хирургия, гинекология, травматология эмда реанимация бёлюмле ишлерикдиле.

Больницаны тамата врачы Виктор Ан айтханнга кере, травматология бёлюмю мекамны 1905 жылда окъуна сюеген эдиле. Хирургланы корпусу уа 1948 жылда берилгенди хайырланырға. Быланы экиси да осал халда болганлары алгъадан да белгиленгенди. Ол себеп-

ден аланы тынгылы жангырта юрешгенден хайыр боллукъ тюрлю эди. Быйыл эки бёлюм да алгъаракъда ремонт этилген терапия корпуска кечгендиде.

Къан тамырланы багътуу бла байламлы къырал программаны чеклеринде быйыл больницаны компьютер томограф бла жалчытырға

амал да табылганды. Аны бла бирге тамырланы багътуу бёлюм да ишлеп тебирегенди. Дагыда сентябрь айда больницаны специалистлери инсультлары болгъанланы багътууда саулай дуняда окъуна эм магъаналыгъа саналган шендою амалны – тромболитисни – хайырланып башлагандыла. Биогонлюкге аны эсебинден врачла алты саусуну аягъы юслерине салгандыла.

Больницаны районну элперинде орналган бёлюмлерини онгларын кючлендириуге да аслам эс бурулады. Былтыр республиканы бюджетинден жиберилген ахчагъа онсегиз фельдшер-акушер пунктла ишленгендиде. «Земский врач» деген къырал программаны чеклеринде республиканы Саурукъ сакълау министрствосу районну элперинде амбулаторияланы оную жаш специалист (терапевтле эм педиатрла) бла жалчытханды.

Бизни корр

Документле

Къабарты-Малкъар Республикада халкъны иш бла жалчытууга себеллик этген Республиканы координация комитетни къауумна тюрлениуле кийириуно юсюнден Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну БЕГИМИ

2015 жыл 16 ноябрь, Нальчик шахар, №259-ПП

1. Къабарты-Малкъар Республикада халкъны иш бла жалчытууга себеллик этген Республиканы координация комитетни къауумна, ол Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну 2015 жылда 6 июлда чыгарылган 142-ПП номерли бегими бла къабыл кюрюгенди, быллай тюзетиуле кийирирге:

а) къуллукъга салыргъа:

Республиканы координация комитетни председателини къуллугъуна урунуу, иш бла жалчытуу эм социальный къоруула министр А.И. Тюбеевни салыргъа, аны Республиканы координация комитетни председателини орунбасарыны къуллугъундан эркин этрге;

Республиканы координация комитетни председателини орунбасарыны борчларын урунуу, иш бла жалчытуу эм социальный къоруула министр Р.Р. Ацкановну салыргъа, аны Республиканы координация комитетни секретарыны къуллугъундан эркин этрге;

б) Республиканы координация комитетни къауумна бу адамланы къошаргъа:

Вадахов Т.А. - Къабарты-Малкъар Республиканы эл молк министрлини орунбасары

Кауфов А.Ж. - Къабарты-Малкъар Республиканы саурукъ сакълау министрлини орунбасары

Тхашугаев З.А. - Къабарты-Малкъар Республиканы Урунуу, иш бла жалчытуу эм социальный къоруула министрствосуну бёлюмюно таматасы (Республиканы координация комитетни секретары);

в) Республиканы координация комитетни къауумундан Х.Р. Биттиевни эм И.М. Шетованы кетерирге

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председатели МУСУКЛАНЫ А.

Къабарты-Малкъар Республикада 2015 жылны 3-чю кварталында хар адамга эмда халкъны социальный-демография къауумларына жашау этерге жетерик ахчаны бек аз ёлчегин тохташдырыуно юсюнден

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну БЕГИМИ

2015 жыл 16 ноябрь, Нальчик шахар, №260-ПП

«Къабарты-Малкъар Республикада жашау этерге жетерик ахчаны бек аз ёлчегини юсюнден» Къабарты-Малкъар Республиканы 2005 жылда 18 майда чыгарылган 30-РЗ номерли законуну 4-чю статьясыны 1-чи кесегине тийишлиликде Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосу бегим этеди:

Къабарты-Малкъар Республиканы Урунуу, иш бла жалчытуу эм социальный къоруула министрствосуну кёргозуюу бла Къабарты-Малкъар Республикада 2015 жылны 3-чю кварталында жашау этерге жетерик ахчаны бек аз ёлчегин былай тохташдырырга: бир адамга тергенде- 8231 сом, ише жаралулагъа – 8669 сом, пенсиячылагъа – 6652 сом, сабийлеге – 8216 сом.

Къабарты-Малкъар Республиканы Правительствосуну Председатели МУСУКЛАНЫ А.

Кьулпукьгьа салыу

Танытхандыла, жетишимле тежегендиле

Тюнене КьМР-де ич ишле министр полицияны генерал-майору Игорь Ромашкин РФ-ни МВД-сыны Чегем районда бёлюмюню полициячыларын жангы таматалары бла шагъырей этгенди. Бу кьулпукьгьа юстицияны полковниги Ахмед Ахмедович Хандохов салынганды.

Аны алгышлай, Игорь Ромашкин жангы жерде жетишимле тежегенди эмда полициячылары баш борчлары аманлыкъланы профилактикасы, бузукьлукьла болдурмау, право низамны сакьлаучу органлагьа халкьны жанындан ышануулукьну кючлеу болгьанларын айтханды.

Тюбешуге Чегем районну администрациясыны башчысы Каншоуби Ахатов, мындагы сюдно

председатели Алексей Тхазеплов, прокурору баш кенгешчиси Сослан Макоев да кьатышхандыла. Ала да полицияны бёлюмюню таматасын алгьышлагьандыла эмда право низамны сакьлаучулагьа не жаны бла да болушурга хазыр болгьанларын айтхандыла.

Ахмед Ахмедович Хандохов 1977 жылда 17 июньда КьМР-ни Бахсан районунда туугьанды. 1999 жылда Кисловодскда экономика эм право жаны бла институтну бошагьанды. Ич ишле органлада 1994 жылда август айдан бери урунады. Ол КьМР-де МВД-да тюрлю-тюрлю кьулпукьлада ишлегенди.

Юидегилиди, эки сабийи барды. КьМР-де МВД-ны пресс-службасы.

САУГЬАЛАУ

Жигитлиги эсленмей кьалмагьанды

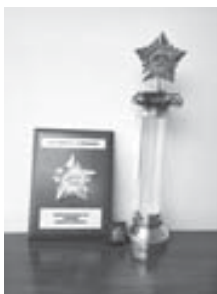
Алгьаракьда Москвада жоллада жорюуде кьоркьуусулукьну жалчытыуда жетишимлери ючюн «Кьоркьуусулукь – хар кимни да ишиди!» деген Миллет премия бла саугьалау болгьанды. «Кьоркьуусулукьну комиссары» номинацияда биринчи жерни МВД-ны Кьабарты-Малкьарда УГИБДД-сыны энчи батальонуну инспектору, тамата лейтенант Рамазан Нагоев алгьанды, деп билдиргендиле Управленияны пресс-службасындан.

Бу саугьа анга бошуна берилмегени да баям болур. Бурунгу жыл, жай айлары биринде, бир абадан кишини машинасы жолдан чартлап, жардан эншиге – Бахсан суугьа кетгенди. Рамазан алайгьа жетгенде, ол алайдан бир километр узакьгьа элтген эди. Водитель – 71-жыллыкь севастопольчу – аны ичинден чыгьалмай тургьанын кёрюп, инспектор мычмай суугьа киреди.

Ким да биледи бу черек терен болгьанын, кьаллай кюч бла баргьанын. Алай бла машинаны кьатына жетгенлей, жаш аны мияласын ууатып, ол адамны тышына чыгьарады. Жагьада уа аны врачлары кьолларына тошореди. Жаш экинчи кере да кёрюзтгенди жигитлигин.

Бир кюн, ишден кьайтып келе, ол туристлери бла бара турган автобусну ал жанындан тютюн чыгьа тургьанын эслейди. Ол сагьат окьуна аны тыйып, адамланы андан чыгьарып, бир жанына кетереди. Ызы бла, водитель бла бирге артка кьайтып, улоуну ичине кёчюп теби-

реген отну ёчюлтеди. Федерацияны Советини комитетини келечиси милицияны генерал-лейтенанты Владимир Фёдоров, инспекторгьа ыразылыкь сёзлерин айтып, бу хорламы бла алгьышлагьанды. Рамазан Нагоевни ишде таматалары, коллегалары да ол айтылганлагьа кьошуладыла эмда тутхан ишинде бийик жетишимле тежейдиле.

Басмагьа УЛБАШЛАНЫ Мурат хазырлагьанды.

Эсепле

Онеки миллион киловатт-сагьат аягьандыла

Республиканы электрокюч бла жалчытыу МРСК СК компанияны бёлюмюнде бардырылган кенгешде аны быйылгы ишини эсеплери чыгьарылгьандыла. Жыйылгьа бёлюмюню башчысы Юрий Губжоков эмда битеу районоланы электросетьлерини таматалары кьатышхандыла.

Кенгешде айтылганга кёре, бу жылгьа (ал он айгьа) белгиленген жангыртуу эмда инвестиция программаланы бары да тамам этилгендиле. Тийишли ишни хайырындан токну кьоранчлары да азайтылгьанды. Озгьан жылны кёрюмдюсю бла тенгешдиргенде быйыл энергетикле 12 миллион киловатт-сагьат электрокюч аягьандыла. Юлгюге, бу кьадад ток бла Лескен, Черек, Май эм Элбрус районлада жашагьанланы барысын да бир айны ичинде жалчытып турургьа боллукьду.

Бёлюмюню башчысы мындан арысында да урлануу азайтыугьа эс бурургьа, ахчаны телемей тургьанланы да сетьледен кесерге чакьыргьанды. Бу жаны бла «Каббалкьонерго» предприятие бла тири ишлерге кереклисин да белгилегенди ол. Быйылгы кюз арты – кьыш айлада уа хайырлануучулары электрокюч бла ышангылы жалчытып

турурча тийишли мадарланы болжалгьа салмазгьа бюоргьанды.

Ызы бла от тошоуге кьажау жаны бла район бёлюмледе бардырылган конкурсда хорлагьанланы саугьалагьандыла. Биринчи жер ючюн грамота Май районда бёлюмюню келечисине Сергей Шаралаповха берилгенди. Экинчине Терк районну электросетьлерини таматасы Залим Пшиншев тийишлиди. Черек РЭС-ни начальниги Жангоразланы Хасан а

ючюнчю жер ючюн грамота кьоллоу болгьанды.

- От тошоуге кьажау иш бизде бютонда магьаналыды, анга уллу кёллоу болурга жарамайды, - дегенди Юрий Губжоков. Ол себепден тийишли излемлеге не заманда да кёз-кьулакь болургьа, белгиленген жумушланы заманында эм толусунай тамамларгьа чакьыргьанды.

Бизни корп.

Шимал Кавказ кюн сайын

Ингушетияда майдал кьуараргьа муратлыдыла

Республиканы башчысы Юнус-Бек Евкуров Урунуу махтауну майдалын кьуарууну ниетин дурус кёргенди. Аны юсонден ол предпринимательлени эркинликлерин кьоруулау жаны бла уполномоченный Мурат Хамотханов бла ишти тюбешу кезиуде айтханды.

-Мени акьылыма кёре, жамаут бла мюлк ишде сезерча жетишимлеге жетген эмда регионну социал-экономика айныуна уллу кьошумчулукь этген адамланы не жаны бла да кёллерин кётюрюрге, аланы жигерликлерин белгилерге тийишлиди, - дегенди Юнус-Бек Евкуров. Андан сора, Урунуу махтауну аллеясын ачаргьа да онуюлашхандыла.

Кьбаруулакьда кинологь службаны арасы ачылгьанды

Ол кёп болмай ачылгьанды. Ара бир кьауум мекямдан кьуаралады. Алада дежурный бёлюм, ишчилени кабинетлери, кинологьлагуа юретиу класс, жаныуарлагьа аш хазырлагьан блок орналадыла.

Мында итле аманлыкьчыланы ийисге кёре табаргьа тюзелликдиле. Аны бла одорологь служба кюрширикти. Жаныуарланы энчи жылы вульереде тутарыкьдыла. Алагьа айланьрча жерле да хазырлагьандыла. Жарау этерге уа юретиучю майдан жарашдырылгьанды.

Грозныйде росей-тюрк форуму этгенди

Тюрк делегацияны Трабзон шахардан Экспортерланы союзу келечиси болгьанды. Чечен Республиканы вице-премьеры Хасан Хакимов, тюбешуно ача, форум росейли бла тюрклю предпринимательлени араларында ахшы нёгерлик келишимле жарашдырыргьа болушуркьду, дегенди.

-Биз орта проектлени тамамларгьа келгенбиз. Тюрк Республиканы бюгон форумгьа кьатышхан предпритияланы гарантларыбыз, - дегенди башында сагьынылган союзуна правленияни председатели Ахмет Хамди Гордоган. Жыйырма бир компанияны келечилери ишлерини юсонден халпарлагьандыла, продукцияларын кёрюзгендиле.

Предпринимательледен тийрелерин тапландырыуно излегендиле

Дагыстанны ара шахарыны башчысы Муса Мусаев объектерини кьатында турган тийрелени тапха келтирмеген предпринимательлеге сёгюм салгьанды. Тьырман мекьямланы сюегенлеге да этилгенди. Дауну чалынмаган кырдык, киркипчи, бузулган буруула, тротуар чыгаргьанды.

Муниципалитетни келечилери Акушинны атын жюрютген проспекте баннерле тохташдыргьандыла. Ала предпринимательлени шахарларын сюерге эм аны айбатларындырыргьа чакьырадыла. Низамгьа сыйынмагьанланы, тегерекки кирлендиргенлени уа жууапха тартылыкьларыны юсонден айтадыла.

Ставропольеде терк сюеллик агьач юйле чыгьарлыкьдыла

Ставрополь крайны Барсуковское станицасында терк сюеллик мекьямланы заводу ачылкьды. Аны юсонден келишимге регионну правительствосуну эм «Ротаст Групп» компанияны арасында кьол салынганды. Кьурулушну 2017-2018 жыллада тамамларгьа муратлыдыла. Ишени биринчи кезиую уа быйылны ахырында битдирилкьди.

Битеулей проектни багьасы 320 миллион сомду. Предпритияда кьурулуш балкала, кьабыргьа панельле этеркиле. Производствогьа керекли агьачны Коми Республикада, Вологдада, Владимирде, Кьарачай-Черкесде сатып алынкьдыла. Терк салынган конструкцияланы энчиликлери – тыкьлыкь, ышангылыкь, бийик технологиялыкь.

Кёрмюч

Жашаулары, чыгъармачылыклары да кыаты байламлыкыда

Нальчикде «Гранд-Кавказ» кыонак юйде художникле Михаил Иевлевни бла Людмила Бейтуганованы «Михаил и Людмила» атлы кёрмючлери болганды.

Аны кыуанчы халда ачылыуунда Кыбарты-Малкыарны культура министри Мухаддин Кумахов бек алгга авторланы кыырк жылыны бир юйор кыурап жашаганлары бла алггышлаганды. Сизни суратларыгыз кыуанчы, жарыктыкыны белгисидиле, ала кыараучулагга ырахатлык келтиргенлерине, кёллерин кётюргенлерине ийнама, дегенди ол.

Республиканы Художниклерини союзуну башчысы Геннадий Термиканов а авторлагга ырауыгын билдире, ала былай кёрмючлени дайым кыурап турурларын тежегенди.

- Михаилни бла Людмиланы юйорлерин эрттеден бери да таныйма, биз шухелук кюрютегели аслам жыл озганды. Эркегыруу кыарыулу, кючю адамды, суратлары да аллайдыла – аланы ишлегенде, автор кыалын, терен

боюланы хайыраланады, ол ниет кыатыгынын чыгармаларына сингдире биледи. Людмила Кыылада уа романтика, поэтика халла

аслам эсленедиле. Ала аны ич дунясын, жумушактыгынын кёрмючлери. Была бир башха художникле ушамайдыла, жашауда, чыгармачылыкларында да бир бирге билеклик этгенчадыла, - дегенди, кёрмючю юсонден оюмун билдире, сураты Аслан Джавадов. Художник Владимир Марченко да бу экспозициягга бийик багга бичгенди. Ол алада женгиллик бла аурулулук, жарыктык бла мутузлулук, тынчылык бла кызауат, тишируу эм эр киши кез кыарам бирге сейирлик келишгенлерине эс бурганды.

Кертиси бла да, Людмила Бейтуганованы «Наторморт с веером»,

«Розы», «Полуденный сон», «Загадакка царицы Савской», «Девушка с кроликом», «Цветочница», «Мать и дитя», «Садовница», «Спящая в лодке», «Остров любви» эм башха суратларыны асламысында юйле, голле, терекле, кызыла, аккырын баргъан суула суратланадыла, алай нек эсе да аланы кёбюсонде бир тиширууну сыфаты юлголе алынганга ушайды. Ол ана жылыну, юй жашауну насыптылыгынын, ариулуккуну эм башха салганы ачык кёрюнеди.

Михаилни суратларында уа аллай женгиллик жокуду – ала кыатыдыла, боулары кёбюсонде мутуздула. «Наторморт с вазой»

дегендинде окуна автор жарыкты тюрсюнлени хайырланмайдиле. Белгилеп, «Рамзес II», «Салют Адмирал» чыгармаларын айттыргга боллукду. Алада аны тарыхха сейири, айтхылык, кыарыулу адамлагга хурмет этгени ачыккыланады.

Алай бла бу кёрмючде бир бирге ушамагъан, ол угъай, кыаршы келген, алай аны бла бирге араларында бир сейир байламлыкыла сезилген суратла жыйылгандыла.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия. Суратланы БАЙСЫЛАНЫ Марзият алганды.

КОНФЕРЕНЦИЯ

Журналист оюмларгга, кёрзенине-эшитзенине тюз багга бичерге тийишлиги

Проекте

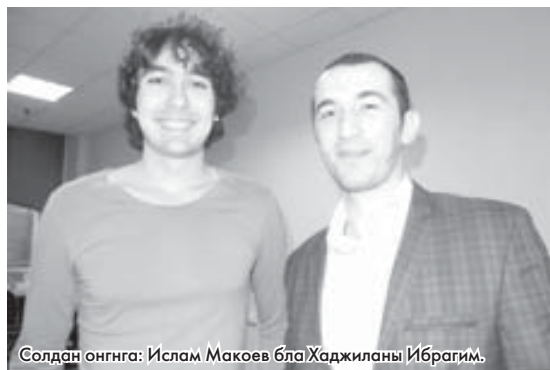
Конференцияны чеклеринде журналист проектлени презентациясына жораланган «Тегерек стол» болганды. Бабас Дмитрий Березин аталагга жораланган «Батя» деген интернет-журналны юсонден айтханды. Аны оюмуна кёре, бусагъатда жаш адамланы асламысы Интернетде жашайдыла, аны себегли юйрету ишни бардырыр ючюн, ол сетде ишлерге керекди. «Бусагъатда бек кеп юйорледе сабийлени анала ёсдоредиле. Алай баланы жашауунда атаны бла ананы магъаналары тепле-тенгидиле», - дегенди Березин. Атасыз ёсген жашлагга, кызылагга жашауда кыйын болганын да чертгенди ол.

Конференциягга кыатышхан журналистлерден бири Валаамда эки жоюз кыабарды ким асыралганы архивледе излеп билгенди, ол адамлагга атлары жазылган сын ташла салынгандыла. Белгилесича, Улуу Ата журт урушдан сора кеп аяксыз-кыолсуз сакъатла кыалган эдиле. Ала орамлада, вокзаллада садаккы жыйып жашагандыла.

Алай власть бу ишге ыразы болмаганды: факкыарала Совет Союзуну бетин жоюдыла деген оюмдан барысын да Валаам айрыкамгга жыйган эдиле. Анда ауушханланы кыабарларында номерле салынып кыалгандыла. Улуу Хорламдан жетмиш жыл озгандан сора ёлгенлеге атлары кыайтарылганды.

Мурманск шахарда жашагъан Марина Калмыкованы миллети саамиди. Ала аз санлы халкыдыла: Норвегияда-кыырк минг, Швецияда-жыйырма минг, Финляндияда-сегиз минг, Россияда уа жаланда эки минг саами жашайды. Не сейир: 1897 жылда да Россияда 1812 бар эди, 2010 жылда жазылуугга кёре, аланы саны хазна тюрленмегенди – 1771 адам. Журналист Калмыкова инги-

«Юйор эм Россияни тамблагы кюню» деген Битеурроссей конкурсу финалистери онекинчи-онючюню ноябрьде Москва шахарда «Юйорню юсонден окуучуну сейириндир ючюн кыалай жазарга керекди» деген темагга конференциягга жыйылган эдиле. Аны Басма эмда асламлы коммуникацияланы федерал агенттосу, Андрей Первозваныйны фонду, Миллет махтаулукну арасы, МГУ-ну журналистика факультети хазырлагъан эдиле. Кыбарты-Малкыардан бу даражалы форумгга битеурроссей телерадиокомпанияны «Кыбарты-Малкыар» бёлюмюню журналистери Хаджиланы Ибрагим, Ислам Макоев эм «Заман» газетни корреспонденти Байсыланы Марзият кыатышхандыла.

Солдан онгга: Ислам Макоев бла Хаджиланы Ибрагим.

лиз тилини уста биледи, заявка берип, ООН-ну курсларында окуганды: эки ай- Москвада, эки ай-Женевада. Ала аз санлы халкыланы сейирлерин этген дуняда кыоруулар амаллагга жоларанган эдиле.

«Тегерек столда» кепле жанда уурлук проектлени юслеринден айтхандыла. Бу темада оюмларын туура этгенлени араларында Байсыланы Марзият да болганды.

Серпухов шахарда «МК» в Серпухове» деген газетни баш редактору Яна Кыблицки сакъатлагга болушу жаны бла проектлерин жашауда бардырыр ючюн, политика бла кюрешип башлагъанын айтханды.

Бусагъатда ол депутатды.

Мастер-классла

Конференцияда журналистика факультетни устазлары мастер-классла бардыргандыла. Ала адамны юсонден жаза туруп, «иги», «огурлу», «халал» деген сёзлени мардасыз хайырланмагыз деп тилегенди. «Адамны кыаллай болганын этген жумушуну, ишини, бир жашау болумуну юсю бла суратлагыз», - дегенди. Аны бла бирге шёндюжю журналистикада эриктирген юлголе кеп болганыларына жарысхандыла.

Доцент Елена Зеленина: «Рекдакция кыайры жиберсе да, ары

Ортада «Батя» интернет-журналны баш редактору Дмитрий Березин.

барып, анда не зат болганны жазып туруу журналистика туйюлды. Саггыш этерге, кёрзенигизни – эшитгенигизни тинтирге, созерге юйренигиз. Бу усталыкыда жютю кёзлю болургга керекди. Бир-бирде статьяны жазар ючюн эки-юч ай жыйргга тюшеди информацияны. Целинаны суратлагъанында, эки юйыккыла командировкагга барычу эдим.

Жазгъан затыгыз бек алгга кесигизге сейир болургга керекди. Алай туйюл эсе, окуучугга да боллук туйюлдю сейир», - дегенди.

МГУ-ну устазы Луиза Свитич шёндюжю Россияда юйорню институту терк тюрленип барганын чертгенди. «Жарыуугга, төрели юйорлени саны азайып, жангы торлоле уа жайылып барадыла. Жаланда солу конледе бирге жашагъан тишируула бла эр кишиле да кеслерин юйорюлеге санадыла. Аланы юслеринден, артыктыкыны юсонден да кыоркмай, ачык жазыгыз», - дегенди.

Марина Цветаеваны музейи

Журналистле «Салют» гостиницада жашагандыла, байрам ингир а Марина Цветаеваны

музейинде бардырылганды. Мында экскурсовод поэтессаны жашаууну юсонден тынгылы хапар айтханды.

Конференциягга кыатышханлагга Россияда 2014-2015 жыллада юйор тематикагга жазылган бек иги статьяланы жыйымдыгга да юлешингенди. Бу китапха Байсыланы Марзиятны интернет династияланы юслеринден статьясы киргенди. Ол материалда ата-анала бла сабийлени араларында байламлыкыла кыарыууз болуп барганыларына шагъатлыкыла келтириледи. Иги жашагъан юйорледен окуна сабийле интернетлагга тюшеди. Кыалай? Аталары-аналары справкала мажарып, не да этип, кыаралгга тюртедиле балаларын. Кеслерин кыйнамаз, кыоранчла да этмез ючюн...

Конференцияда сёлешгенле журналистни ишини жууаптылыгын дайым кыатлагандыла. Иги юйорлени юлголю кёркюзген басмада ишлегенледиле, эриши, керексиз болумлагга жамауатны эсин бурган да аладыла, дегенди.

КЫАПЛАНАНЫ Марзият.

Археология

Бурунгузу эсертмелени юслери бла адам улуну айныуун ачыкъларгъа

Алгъаракълада Къабарты-Малкъарда Германияны Археология институтундан алимлени къаууму болгъанды. Ала бери республиканы тарых-маданият хазнасы бла шагъырейленир эмда аны илму жаны бла тинтир муратда келген эдиле.

Кавказны Археология институту директору Атабийланы Бияслан билдиргенича, къауум

рени кезиулеринде кѳргенлери себепли, ары тышыннан бир башха зат тюшмегенине ишеклик жокъду.

Германиялы институтну генеральный директору, доммакъ ѳмюрню бизни эрагъа дери (IV -III-мингинчи жылла) сюзген Свен Хансен республикада кѳргенине уллу сейир этгенди: «Къабарты-Малкъар – кѳкню тубюнде

жыл мындан алгъа этилген келишимни чеклеринде ала РАН-ны Археология институту, Россейни, Германияны, Францияны эм башха къыралланы илму учреждениялары бла байламлыкъла жюрютедиле. Былтыр ала дагъыда Берлинде башда сагъынылгъан институту Евразия бѳлюмю эмда Кильде Христиан-Альбрехт университет бла да бирге ишлерге онуюлашхандыла. Анга кѳре, регионну талай районунда табылгъан кешенеледе сюеклени антропология жаны бла тинтиу ишле барадыла.

Атабийланы Бияслан белгилегенича, илму иш ала дендрохронология (маданият объектлени ишленген кезиулерин жарым жылгъа дери тохташдыргъан илму) базаны къуаргъа, къалаланы ишленгенге неда адамны басдыргъан кезиуледе табийгъан болумланы да сюзерча топуракъны тинтирге да кѳллендиргенди.

Алай бла археолог Урвандагы Уллу дуппурда (жарсыугъа, анга «чѳрнѳй копательле» хаталары да жетгенди) ѳлгенни басдыргъанда хайырланылгъан агъач кесеклени, Огъары Чегемде некропольдан бла Огъары Малкъарда Зылгыда табылгъан материалланы алгъандыла. Ала алимле кеслерини тинтиуле-

ачыкъ музейди. Мында бай тарых эм археология материалла жыйылыпдыла, аланы юслери бла кѳп минг жылланы ичинде адам ул къалай айныгъанын кѳрюрге боллукъду», - дегенди ол.

Алай, бирси жанындан, тыш къыраллы алимле «чѳрнѳй копательле» ала кеслерини аманлыкъ ишлери бла эрттегили дуппурлагъа, городищалагъа, кешенелеге аллай уллу заран салгъанлары ючюн чамлангъан да этгенди. ФРГ-ны Орхус шахарыны университетини палеоботаника эм топуракъланы тинтиу жаны бла специалисти Мадс Холст регионда «къара» археологияны жайылгъаны, бурунгузу эсертмеле къыраллы жанындан тийишлисича къоруланмагъанлары ѳмюрле бла сакълангъан уллу тарых-маданият хазнаы тас этдирриге боллугъун да чертгенди.

Кетерни аллында европалы Алимле тинтиу ишлени тохтатмазгъа келишгенди. Ала аны эсеплерине кѳре уа, КъМР-де эртте замандада жашау-турмуш къалай къуаралгъанын тохташдырыллыкъды. Быллай комплексли археология тинтиуле бизде биринчи кере бардырыладыла.

МОКЪАЛАНЫ Тенгиз.

КВН

Чамгъа усталыкъларын кѳргюзтюрюкдюле

23 ноябрьде 14.00 сагъатда Нальчикде Къырал концерт залда «Юниор-Лига КВН – 2015» ачыкъ кубок боллукъду. Анга республиканы ара шахарыны, Бахсанны, Прохладныйни, Прохладна эм Терк районланы билим беруу учрежденияларындан тогуз команда къатышырыкъды.

Нальчикни администрациясыны Физкультура, спорт эм жаш тѳлюню ишлери жаны бла управлениясындан билдиргенлерине кѳре, кубокну мураты жаш адамланы фахмуларын ачыкъланду, аланы жамауат ишге къатышырыуду эмда араларында шѳхлукъ байлам-

лыкъланы тохташдырыуду.

Оюн юч кезиуден къуараллыкъды: фристайл, разминка, ШТЭМ. Жюриге шахар администрацияны, Билим беруу, илму эмда жаш тѳлюню ишлери жаны бла министерствону келечилери, КВН-де ары дери ойнагъан адамла кирликдиле. Ала окъуучулары бла студентлени хунерлерине тѳрт номинацияда – «Эм иги актѳр», «Эм иги актриса», «Эм иги чам», «Эм иги музыкалы команда» - багъа бичерикдиле. Хорлагъанлагъа уа КВН-ни Кубогу Берилликди.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Акция

Саулукъгъа, спортха – хау!

Адамны жашауунда эм багъалы зат – саулукъду. Майский шахарны 14-чю номерли орта школунда «Ата журт» маданият юню специалистлерини болушлугъу бла «Тюз жашаууну бардырыу – олду бизни умутубуз!» деген ат бла тѳрели акция бардырылгъанды, деп билдиргенди районну жер-жерли администрациясыны пресс-службасындан.

Жаш тѳлюню саулукълу жашаууну бардырыугъа учунулуугъуна себеплик этер мурат бла бу ишге «Россия» маданият юню башчысы Антонина Пилакина, ол учрежденияны художество-

салгъанларын эсгергенди.

«Бир тюрлю чыгъармачылыкъ иш, спорт бла кюрешмеген, заманын бошуна ѳтдюрген адамны кѳз туурасына наркотикле тошюп, алдаргъа

Сабийле сахнада чыгъармачылыкъ жаны бла хунерликлерин да ачыкъларгъа кюрешгендиле. Жаш режиссѳрланы ичгичилик бла байламлы жарсыулагъа жоралангъан, уста жарашдырылгъан видеороликлери тамата тѳлюге окъуна сейир кѳрюнгендиле. Къысха сюжетде школчула аракъы адамны жалаанда кесин угъай, аны юйюрюнд да тюз этерге боллугъун туура ачыкъларгъандыла.

Жашау адамгъа бир кере бериледи. Ол себепден аны тюз

лу жаны бла таматасы Ирина Ермакова эм Наркоконтрольну Къабарты-Малкъарда Управлениясыны келечиси – полицияны подполковниги Ирина Давыдова да къатышхан эдиле.

Ахыргъы быллай жумушлары жаш адамланы кѳп осал кылыкълардан тийишлисича магъаналары уллу болгъанларын чертгенди. Сабийлеге да аллай къужур затла саулукъгъа заран

боллукъдула. Бу акцияны юсю бла биз хар кимге да айтыргъа сюебиз: келигиз, осал кылыкъларгъа угъай дейик, саулукълу жашау бардырайыкъ, деген чакъырыу бла чыкълан эди сахнагъа окъуучулары «Жангы тѳлю» деген агитация къаууму. «Сема» араны жаш спортчулары уа кеслерини номерлеринде каратеден приѳмла кѳргюзтгендиле.

жашаргъа керекди. Акцияны къуаргъанла быллай жумушла жалаанда жаш тѳлюге угъай, тамата тѳлюге да хайырлы болурларына, келир заманларыны, саулукъларыны юсюндан сагъышла кѳзгъарларына ышангъанларын белгилегендиле.

Басмагъа УЛБАШЛАНЫ Мурат хазырагъанды.

Грек-рим тутушуу Жангы ауурлукъда - доммакъ майдал

Пермь шахарда юниорланы араларында грек-рим тутушудан Россейни биринчилиги бардырылгъанды. Анга къатышхан спортчулары санында Элбрус райондан Аслан Толов да болгъанды. Ол талай жылны ичинде быллай даражалы

турнирледе хорлай келгенди, бу жол а жангы ауурлукъ категорияда – 66 килограмм - окуна эришгенди. Анга да къарамай, жаш юч сермешинде къытханды, жангы да жарым финалда жетишалмагъанды.

Алай бла жерлешибиз доммакъ майдалны алгъанды. Аны тренерле Байзулланы Магомет бла Малкъарланы Зейтун юйретедиле.

Анатолий ТЕМИРОВ.

Конкурс

Жаш авторлагыя - онгла

11-13 декабрьда Екатеринбургда Свердловск киностудияда «Кинохакатон-2015» деген форум боллукды.

Анга кыралны регионларын филме, анимация, сериалла алдырган жаш авторла чакырылады. Алагыя сессияла, мастер-классла кыраллыкдыла, ахшы кинопроектле тинтиликдиле.

Иш талай жаны бла бардырылыкды: кино, анимация, ТВ сериалла, чам шоула, ситкомала (комедиялары тюрлюери), кинокомиксле. Кинохакатон эки терминни бирикдирген ангыламды: «кино» - искусство бла цифровой технологияла эм «хакатон» - башха башха сфераладан специалистлени болушлуклары бла жангы борчланы тамамлау.

Алай бла бу форум жаш адамлагыя сайлаган усталыкларына кере не-

герле табаргыя, жангы сынамы алыргыя, кинода экспериментле салыргыя эм кеп башха башламчылыкларын жашауда бардырыгыя онг берликди. Аны юсюнден толу информация <http://www.kinohakaton.ru/> сайтда жазылыгыды.

КМР-ни Басма эмда асламлы коммуникацияла жаны бла кырал комитетини пресс-службасы.

Мас-рестлинг

Сынамларыны азлыгыя чырмамагыяны

КМР-ни Спорт министрствосуну пресс-службасын билдиргенлери, Долгопрудныйде мас-рестлингден юниорланы араларында Россейни биринчилиги бардырылгыяны. Анда жүздөн аслам адам, ол санда КМР-ден сегизеулен, алты ауурлук категорияда сынашхандыла.

турнирни биринчи кезиунде ала битеу тубешиулеринде да хорлатхандыла. Алай экинчисинде, бир аз жыйып, финалны 1/4 дери жетгендиле. Энци зачетда экинчи жерни Анзор Гергов (105 кг.) алгыяны. Нурби Мамбетов (80 кг.), Ислам Сосмаков (105 кг.) доммакк призерла болгыяны.

Спортну бу тюрлюсю Якутияда жаратылгыяны. Аны жорукларына кере, эки спортчу бир бири аллына олтуруп, аякларын кыангагыя тиреп, таякыны сыйырыгыя неда зришгенни кеси жанына тартып адуургыя керекдиле.

Бизни республикада ол жайылмагыяны, ол сылтаудан жашларыбызны сынамылары артык жок эди. Аны ючюн

Эришиулени жорукларына кере, биринчи эм экинчи жерлеге чыкгыяны спортчула кыралны жыйымдык командасына киредиле. Алгыяракыда этген турнирледе бу онгуну Кристина Кочесокова бла Ислам Мисостишхов хайырлангыяны.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

МА САНГА!

Бир юйюрге - төрт эгизчик

Кыагыянак кыарындашла Чимидовланы соцсетельде суратларына кепле кырап, сейир этгенлерин билдиргендиле. Волгоградда тууган эгизлени москвачы Сергей Мартынов суратха алгыяны. Төрт бала да тизилип, ырахат жукыгыя батылып турадыла. Уллу келлюк, сансызлык бийлеген дуннида окуна былай суратланы адамланы жореклерин кыозгыя кючлери барды.

Бусагыята аналары Полина сабийчикле бла Калмыкыя кыайтханды. «Российская газетагыя» ол былай харапарлагыяны:

- Туугандан сора биз ай бла жары Волгоградда тургыяныбыз. Эмда перинатал ара бизге саугыяга жангы тууганчыкыяны суратха алгыяны устаны чакыргыяны. Ол эки сагыяты жорешгенди. Бирле бу коллажмыды

- Кыагыянакыяны суратха төрт жылдан бери туюжореме. Ол кезиуге уллу сынамы да жыйгыянама, беш жүздөн артык балачык бла ишлегенме, - дейди Сергей. - Юй бийчем бла бирге эки, юч эгизчиклени суратха алгыяныбыз. Төртюсю болгыяныга уа биринчи кере тубеибиз. Хычыуула! Биз алагыя ашатып, белляу айтханыбыз. Жукылап тургыяналай, фотоапарат бла туюжоренбиз, уянган заманларында аланы суйгенингча салалмайсы.

Ары дери юч эгизчик бла сьемкала бардыргыяны эдик да, ала бизни алай кыайнаган эдиле - белляу айтханылыкыя, тынчайыргыя, уюргыя унамагыяналай. Бу жашчыкыя уа барысы да бирге эм терк жукылап кыалгыяныдыла.

деп да сорадыла. Угыяй, төртчюгу да меникиледиле! Кесим а суратчыны ишине кыатышмагыянама. Бир жанында олтуруп, кырап тургыянама.

Энци гитче Чимидовла бир аз ёсгендиле, башчыкыяларын тутаргыя да юйренгендиле. Ала кеслени атларын окуна биледиле. Тамата Батуханды - «кыарыулу». Экинчи жашчыкыя Заян - «кыадаар». Ючюнчюсю Наран - «кюн». Эмда гитче Мингыян - «ариу».

- Жуюкыларыбыз быланы айыралмайдыла, мен а ауазчыкыяларын окуна билип кыояма кыайсы болгыянын, - дейди Полина.

«Российская газета Неделя».

Проект

Сабийлерибизге болушлук керекди

Кыабарты-Малкыярада 169 сабий сахар диабетден ауруйдула. Аланы барысына да суткагыя инсулинден беш иньекция этилирге тийишлиди. Ауругыяналы саулуклары тап халда турурча кыанда сахарны ёнчелеген бусагыядагы илемлеге келишген аппарат (глюкометр) эм анга тест - полскала керекдиле.

Хар бирибиз да кыыйн жашау болумлагыя туюшерге боллукбуз. Бюгонюкде кыатыыздагыялагыя билеклик эте, тамбла кесибизге болушабыз.

КМР-ни Сабий фонду огурулу иш этерге суйгенлени сахар диабетден

ауругыяны жашчыкыялагыя эм кызычыкыялагыя ахча жаны бла болушур умутда «Помни, ты не одинок» акциягыя кыатышыргыя чакырады. Ол Сакыятланы халкыла аралы кюннде - 2015 жылыны 3 декабринде - Сабийлени бла жаш телюню чыгармачылыкларына себеппик этген дворецде (Нальчик, Ленин атлы орам,8) 11.00 сагыята кыураллыкыды. Проектке кышулурга суйгенле аны юсюнден алгыядан окуна бу телефон номерге селешип билдирлерин тилейбиз: 77-33-25.

Учредитель: Кыабарты-Малкыяра Республиканы Парламенти бла Правительствосу

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Жамал

РЕДКОЛЛЕГИЯ:

ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат
(баш редакторну орунбасары)
ТЕКУЛАНЫ Хауа
(баш редакторну орунбасары)
ТОКЫЛУЛАНЫ Борис
(жууаплы секретарь)
ТИКАЛАНЫ Фатима

ТЕЛЕФОНЛА:

Редакторну приёмный - 42-63-01. Баш редакторну орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82. Жууаплы секретарь - 42-66-85. Секретариат - 40-93-62. Корректорла - 42-63-52.

Газет Басманы эм асламлы информацияны эркиндиклерин кыоруула жаны бла Кыабарты-Малкыяра регион инспекцияда 1994 жылда 14-чю июнда регистрация этилгенди.

Регистрация номер —Н—0066. Индекс - 51532

Газетни басмагыя КМР-ни Басма эмда асламлы коммуникацияла жаны бла кырал комитетини компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басмалангыяны. Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 33

Номерге графикте кере 19.00 сагыята кыол салынады. 20.00 сагыята кыол салынады.

ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ
ЧЫГАРГЫЯНАЛА:

Тикаланы Фатима - дежурный редактор;
Кетенчиланы Зульфия - жууаплы секретарыны орунбасары;
Зезаланы Лида - (1, 2, 3, 5-чи бетле), Бийчеккуланы Жаннета - (4, 6, 7, 8-чи бетле) - корректорла.

Тиражы 2100 экз. Заказ № 1945
Багыасы 10 сомду

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ
ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар,
Ленин атлы проспект, 5

электронный почтасы:
elbor_50@mail.ru